

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“

м. К и ї в
9 квітня 2019 року
№ 94-1(I)/2019

Справа № 3-84/2019(1818/19)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 20–21, ст. 745).

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М.М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Ващенко С.Є. – звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII (далі – Закон № 1166). Згідно з підпунктом 1 пункту 28 розділу II Закону № 1166 у Законі України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI в редакції до внесення змін Законом України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (далі – Закон № 2453) виключено статтю 136, якою, зокрема, передбачалось, що судді, який вийшов у відставку, виплачується вихідна допомога у розмірі 10 місячних заробітних плат за останньою посадою. Автор клопотання просить також визнати неконституційним положення пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону № 1166 в частині, що стосується набрання чинності з 1 квітня 2014 року підпунктом 1 пункту 28 розділу II Закону № 1166.

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Ващенко С.Є. у період з 5 січня 1993 року по 11 лютого 2003 року обіймав посаду судді Кам'янець-Подільського міського суду Хмельницької області, а з 12 лютого 2003 року по 16 вересня 2016 року – посаду судді апеляційного суду Хмельницької області. У зв'язку з поданням заяви про відставку Верховна Рада України Постановою „Про звільнення суддів“ від 8 вересня 2016 року № 1515–VIII звільнила його з посади судді, а згідно з наказом голови апеляційного суду Хмельницької області Ващенко С.Є. виключено зі штату вказаного суду. Оскільки при звільненні Ващенко С.Є. не була виплачена одноразова вихідна допомога у розмірі 10 місячних заробітних плат, він звернувся до голови апеляційного суду Хмельницької області з відповідною

заявою, проте у такій виплаті йому було відмовлено у зв'язку з відсутністю підстав для її здійснення.

Не погоджуючись з цим, Ващенко С.Є. звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з позовом до апеляційного суду Хмельницької області та Державної судової адміністрації України, в якому вказав, що „йому протиправно не нарахована та не виплачена відповідачами вихідна допомога в розмірі 10 місячних заробітних плат за останньою посадою судді у зв'язку з виходом у відставку, оскільки право на таку допомогу, за наявності стажу на посаді судді не менше 20 років, він набув ще 27.11.2005, тобто задовго до набрання чинності Законом України від 27.03.2014 № 1166–VII, яким було виключено статтю 136 із Закону України від 07.07.2010 № 2453–VI“. Він звернувся до Хмельницького окружного адміністративного суду з клопотанням, зокрема, визнати протиправною відмову у виплаті такої одноразової вихідної допомоги.

Хмельницький окружний адміністративний суд постановою від 2 лютого 2017 року, залишеною без змін ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 16 березня 2017 року, у задоволенні адміністративного позову відмовив. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 23 січня 2019 року касаційну скаргу Ващенка С.Є. залишив без задоволення, зазначені судові рішення – без змін.

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, оспорювані положення Закону № 1166 „суперечать таким елементам конституційного принципу верховенства права, як правова визначеність, правова передбачуваність, правомірні очікування та справедливість“, а отже, є неконституційними.

На підтвердження своїх доводів автор клопотання посилається на положення Конституції України, законів України, рішення Конституційного Суду України, постанову Конституційного Суду Російської Федерації, рішення Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у справі за його позовом.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначається, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорювані положення Закону № 1166 є неконституційними, однак не обґрунтовує своїх тверджень та не наводить аргументів на підтвердження порушення його прав, гарантованих Конституцією України внаслідок застосування вказаних положень.

Автор клопотання зазначає, що „прийняття таких положень закону та надання їм чинності вже з наступного дня після опублікування не дало Ващенку С.Є. можливості врегулювати свою поведінку, зокрема визначитись: вийти у відставку до набрання чинності цим законом і отримати вихідну допомогу, право на яку було набуто на підставі закону, чи залишитись працювати суддею без надії на її отримання при виході у відставку в майбутньому“. Однак Верховна Рада України Постановою „Про звільнення суддів“ від 8 вересня 2016 року № 1515–VIII звільнила Ващенка С.Є. з посади судді апеляційного суду Хмельницької області у зв'язку з поданням ним заяви про відставку, тоді як виключення у Законі № 2453 статті 136 відбулось більше ніж за два роки до його звільнення, тому не можна вважати, що ці зміни мали для нього непередбачуваний характер.

Важливо також зазначити, що в абзаці шостому підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 19 листопада 2013 року № 10-рп/2013 Конституційний Суд України визначив, що „вихідна допомога не належить до таких конституційних гарантій незалежності суддів, як суддівська винагорода чи довічне грошове утримання, оскільки не є основним джерелом матеріального забезпечення суддів, не має постійного характеру та не покриває соціальних ризиків, пов’язаних, зокрема, із хворобою, інвалідністю, старістю. У зв’язку з цим парламент повноважний встановлювати вихідну допомогу та визначати її розмір“.

Аргументуючи свою позицію, автор клопотання також висловлює незгоду із законодавчими змінами щодо виплати вихідної допомоги суддям у зв’язку з відставкою та застосуванням оспорюваних положень Закону № 1166 судами. Однак це до повноважень Конституційного Суду України не належить.

На підтвердження своєї позиції Ващенко С.Є. цитує Конституцію України, закони України, рішення Конституційного Суду України, постанову Конституційного Суду Російської Федерації, рішення Європейського суду з прав людини, що не може вважатися обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень Закону № 1166.

Отже, суб’єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону № 1166, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України

„Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ващенко Сергія Євгенійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 1 пункту 28 розділу II, пункту 2 розділу IV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**